

MUSEAALINA ARVELE JA HOIULE VÕTMINE

JUHEND

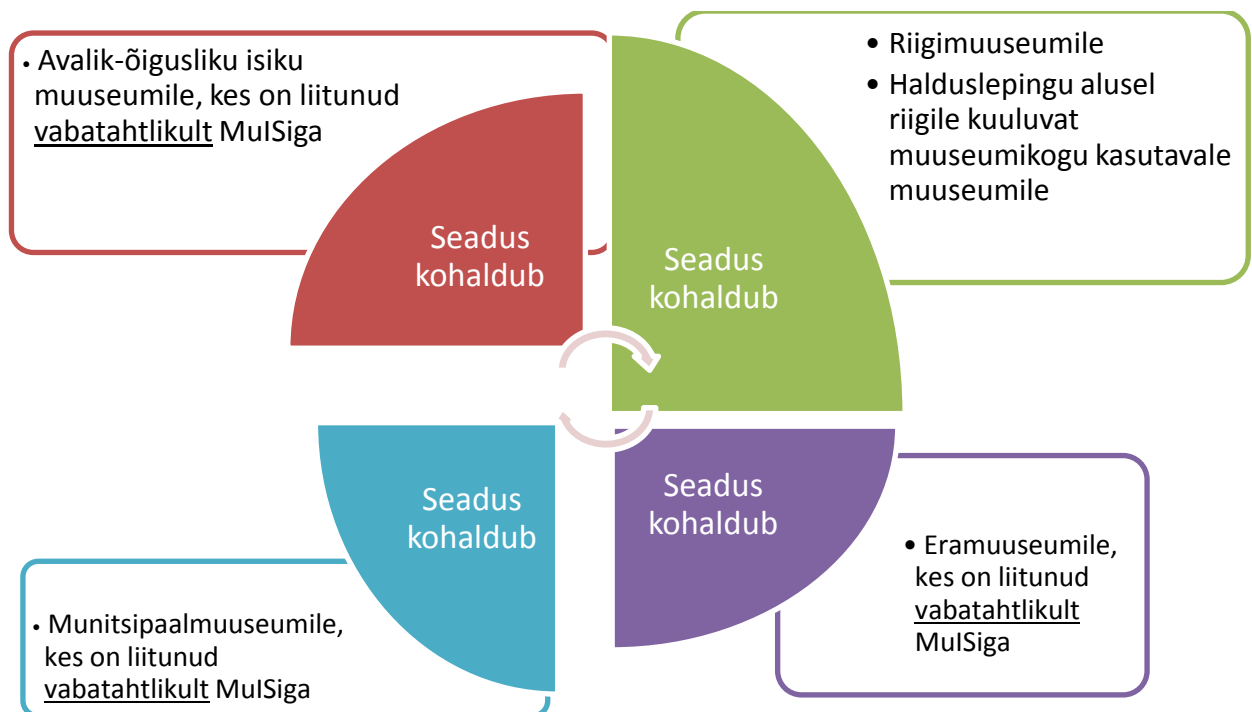
Koostajad: Laura Kipper, Marju Reismaa

Kultuuriministeerium
Tallinn, 2013

Sissejuhatus

Asja museaalina arvele või muuseumisse hoiule võtmist reguleerib alates 15. juulist 2013 uus muuseumiseadus ning muuseumikogu täiendamise ja kultuuriväärtusega asja muuseumisse hoiule võtmise määrus.¹

Uus muuseumiseadus (lühend MuuS) kohaldub eelkõige riigi asutatud või moodustatud muuseumidele. Munitsipaalmuuseumidele, avalik-õigusliku isiku muuseumidele ja eramuseumidele kohaldatakse muuseumikogu korralduse nõudeid üksnes siis, kui nad on vabatahtlikkuse alusel liitunud muuseumide andmekoguga MuIS või juhul, kui nendega on sõlmitud haldusleping riigile kuuluva muuseumikogu kasutamiseks.

Eesti muuseumikogud täienevad uue seaduse kohaselt läbi kollektiivsete ning kirjalikult dokumenteeritud põhjendatud otsuste, mis peaks tagama kogude oluliselt suurema representatiivsuse ning nn ühiskondliku kontrolli võimaluse muuseumide tegevuse üle. Jätksuutlik kogude administreerimine tähendab strateegilist ning terviklikku lähenemist, mis hõlmab endas nii kogukonna kaasamist, avalikustatud ning teiste muuseumidega kooskõlastatud kogumispõhimõtteid, kogumisotsuste läbipaistvust ja dokumenteerimist, museaali põhjalikku kirjeldamist koos digikujutisega ning hoiutingimuste analüüsi.

¹ MuuS - <https://www.riigiteataja.ee/akt/110072013001>; Muuseumikogu täiendamise ja kultuuriväärtusega asja muuseumisse hoiule võtmise kord - <https://www.riigiteataja.ee/akt/110072013068>

Mõisted

Muuseumis on nelja liiki asju:

- museaalid, mis on arvel muuseumikogus
- hoiulevõetud asjad, mis ei ole osa muuseumikogust
- abikogu asjad, mis ei ole osa muuseumikogust
- teistest muuseumidest kasutamiseks saadud museaalid

Muuseumikogu on museaalide kogum, mis võib olla jaotatud alakogudeks museaalide rühmade või liikide järgi.

Abikogu on muuseumi ülesandeid toetaval eesmärgil moodustatud kogu, millesse arvatud asjad ei ole museaalid.

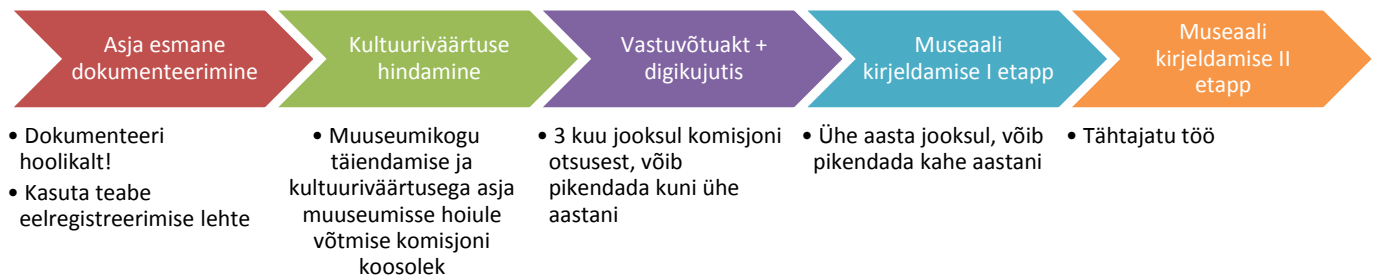
Kogumispõhimõtted on muuseumikogu eesmärgipärase täiendamise aluseks olevad suunised, mis annavad muuseumikogu täiendamiseks selged valikukriteeriumid. Kogumispõhimõtete koostamisel lähtutakse olemasoleva muuseumikogu ülevaatest ning juurdekasvuvõimaluste ja säilitustingimuste analüüsist, arvestades muu hulgas seotud muuseumide tegevust.

Museaal on muuseumis arvele võetud kultuuriväärtusega asi, mille üle peetakse arvestust muuseumide rahvusvahelistest dokumenteerimispõhimõtetest lähtudes.

Hoiule võetud asi on asutuselt, juriidiliselt või füüsiliselt isikult muuseumisse hoiule võetud kultuuriväärtusega asi, mida ei arvata muuseumikogusse.

Arvele võetakse alatiseks ning hoiule ajutiselt – oluline on nende kahe tegevuse vahel vahet teha. Eesti Rahva Muuseumis on vaid üks hoiule võetud asi – Eesti Üliõpilaste Seltsi esimene sini-must-valge lipp, samas kui kunstimuuseumides on hoiule võetud asju tavaliselt oluliselt rohkem. Muuseum võib hoiule võtmise eest ka tasu küsida.

I Museaalina arvele võtmine

1.1 Asja esmane dokumenteerimine

Museaalina arvele võtmise esimeseks etapiks on asja esmane dokumenteerimine, st info talletamine asja päritolu, kasutuse ning muude oluliste aspektide (nt projekti rahastaja ja nimetus, mille raames asi omandatakse) kohta. Infot ei saa selles etapis olla kunagi liiga palju! Otsuse asi muuseumisse museaalina arvele või hoiule võtta teeb muuseumikogu täiendamise ja kultuuriväärtusega asja hoiule võtmise komisjon (edaspidi *muuseumikogu täiendamise komisjon*). Otsus peab sündima kolme kuu jooksul asja muuseumisse jõudmisest.

Esmalt määra registreerimise tüüp

The screenshot shows a web form titled 'Teabe eelregistreerimise leht'. It contains several input fields: 'Eelregistreerimine nr:' (2013:0392), 'Muuseumi nimi:' (Lauri Eramuuseum), 'Registreerija nimi:' (Kipper, Laura), and 'Üleandjad/omanikud *' (with a '+ + +' button). A dropdown menu for 'Registreerimise tüüp:' is set to 'asja ei anta hindamiseks hoiule ega'. A red arrow points to this dropdown menu. At the bottom left is a 'Salvesta päis' button.

→ Asja ei anta hindamiseks hoiule ega üle – sisesta info Teabe eelregistreerimise lehel, ära prindi dokumenti välja ega allkirjasta, muuseumikogu täiendamise komisjon teeb otsuse vaid info põhjal.

Eelkõige võib tegu olla suuremõtmeliste esemete ning kunstiobjektidega, kus omanik ootab muuseumilt põhimõttelist otsust asja omandamise või mitteomandamise kohta.

→ Asi antakse kultuuriväärtuse hindamiseks hoiule – sisesta objekt ning esmane teave Teabe eelregistreerimise lehel ning loo selle põhjal Asja kultuuriväärtuse hindamiseks hoiule võtmise akt, mille allkirjastavad hoiuleandja ning akti koostaja. Direktor seda akti kinnitama ei pea.

NB! Omandiõigus jääb asja omanikule, muuseumikogu täiendamise komisjon hindab asja kultuuriväärtust.

→ Asja üleandmine koos omandiõiguse üleminekuga – sisesta objekt ning esmane teave Teabe eelregistreerimise lehel ning loo selle põhjal Asja üleandmise akt. Akti allkirjastavad üleandja ning akti koostaja, direktor seda kinnitama ei pea.

NB! Asja üleandmise akti allkirjastamisega annab üleandja asja omandi muuseumile üle sõltumata asjaolust, kas muuseumikogu täiendamise ja asja muuseumisse hoiule võtmise komisjon otsustab asja museaalina arvele võtta või mitte.

→ Asja registreerimine ajutisele näitusele (kuni üheks aastaks) – sisesta objektid ja esmane teave Teabe eelregistreerimise lehel ning loo selle põhjal Kultuuriväärtusega asja muuseumisse hoiule võtmise akt

NB! Muuseumikogu täiendamise komisjonile seda hindamiseks ei saadeta. Ajutiste näituste puhul on see akt soovituslik, mitte kohustuslik. Selle asemel võib ka sõlmida MuSi-välise lepingu (nt välisnäituste puhul).

Kultuuriväärtuse hindamiseks hoiule võtmise akti ning Asja üleandmise akti ei looda kui

→ asi võetakse kuni üheks aastaks muuseumisse hoiule,
→ võetakse muuseumisse vastu teise muuseumi muuseumikogust väljaarvatud museaal,
→ võetakse vastu tegevuse lõpetanud riigimuuseumi varad
→ kui akti ei ole võimalik tehniliselt koostada – nt olukord välitöödel. Sel juhul peab üleandja allkirjastama asja omandi muuseumile üleandmise kohta dokumendi, kus on kirjas:

- 1) asja esialgne nimetus;
- 2) autor (teose korral);
- 3) esmane lühikirjeldus ja taustateave (üleandja esitatud andmete põhjal);
- 4) seisund;
- 5) kahjustused (olemasolu korral);
- 6) üleandja nimi, isikukood või registrikood ja kontaktandmed.

Dokumenteeri hoolikalt!

Tulmelegend ja esmase info andmeväli jääb nähtavaks ainult muuseumis, seega lisa nii palju infot kui vähegi saad – iga infokild võib hiljem osutada kellelegi väga väärtuslikuks teabeks. Hiljem on võimalik tulmelegendi andmeväljalt infot kopeerida, et museaali kultuuriväärtusele hinnangut anda.

Näiteid tulmelegendidest:

- Kaks autori autogrammidega muuseumile kingitud raamatut andis klienditeenindajale mees, kes ise kiirustas minema.
- Üleandja ja tema lähedaste poolt valmistatud käsitööd ja neile kuulunud esemed.
- Seni arvelevõtmata kultuuriväärtusega esemeid.

või

- Kleidi idee sai alguse väikesest "kadedusest" sportlaste vastu - saavad ju nemad oma riigi nime kanda igal võistlusel ja autasustamisel. Et olin tol vastuvõtul esimest korda kutsutud kui EV kultuuri (ja spordi) minister, siis otsustasin oma ammuse mõtte teoks teha. Nii ongi kleidi lõige ülimalt lihtne, laenatud lihtsast spordisärgist ja ainsaks kaunistuseks pärltikandiga äärised ning kiri EESTI. Kleidi õmbles ja tikkis minu kauaaegne sõbranna ja koostööpartner Enela Lattu. Õnnetuseks võttis pärlite tikkimine arvatust kauem aega ning see sai valmis alles 20 minutit enne kella 18-t, mil algas vastuvõtt. Mäletan, et jõudsime Estonia kontserdisaali samal hetkel, kui kõik seisid püsti ja teisest uksest astusid piduliku muusika saatel sisse president Lennart Meri ja Helle Meri. Millegipärast olid arvamused minu kleidi kohta esialgu pigem iroonilised, aga minu jaoks on see väga tähenduslik ese. President Meri pilk kätlemisel on mul siiani meeles. Ikkagi EESTI!

II Muuseumi kogumispõhimõtted ja kultuuriväärtuse hindamine

2.1 Miks on vaja museaali kultuuriloolist väärtust teadvustada?

Igal muuseumil peab olema varnast võtta vastus küsimusele – millist kasu saab ühiskond ja kogukond muuseumides säilitatavatest varadest ning kui edukas on muuseum ajaloo tõlgendamisel ja vahendamisel. Seda eesmärki aitab saavutada selgesõnaline asja väärtuste selgitamine, mis tagab ühiskonna ning kogukonna toetuse muuseumile.

Eesti muuseumides säilitatava 8 miljoni museaali kontekstis on kained ja kaalutletud otsused ainuvõimalikud, et tagada muuseumikogude tasakaalustatud areng.

2.2 Mis on väärtus ja mis on tähendus?

Oluline on eristada väärtust ja tähendust. Kui museaali väärtust saab hinnata kaaludes tema vastavust teatud kindlaksmääratud ning kehtestatud kriteeriumidele, siis tähendus on kultuuriliselt loodud. Väärtus ja tähendus on ajas muutuvad, seega on ka kogude ümberhindamine teatud aastate pärast vajalik. Hindamine iseenesest ei ole eesmärk, põhjus peitub otsustes, mida muuseum oma ressursse kõige otstarbekamalt kasutades peab langetama.

2.3 Kes hindab väärtust ja kelle pärandit hinnatakse?

Kes on ekspert, kes kultuuriväärtust hindab? On selleks professionaalne muuseumitöötaja või võtab muuseum kuulda oma kogukonna arvamust? Muuseumitöötaja koos kogukonna ekspertidega peab teadvustama, et tema töö on osa kollektiivse mälu kujundamisest, olema sellest teadmisest lähtuvalt vastutustundlik ning dokumenteerima muuseumis erinevate sotsiaalsete ning ühiskondlike gruppide pärandit.

III Muuseumi kogumispõhimõtted

Museaali vastuvõtmisel on määravaks muuseumi kogumispõhimõtted, mis piiritlevad muuseumi kogumisvaldkonna tuuma ja ulatuse. Iga muuseum määratleb kogumispõhimõtetes kogumistöö ulatuse nii temaatilistes, geograafilistes kui ajalistes aspektides ning lähtuvalt oma kogu eripäradest.

Hea oleks kogumispõhimõtete koostamisel olla võimalikult konkreetne – mõelda läbi mida soovitakse koguda, millised on hoiuvõimalused ning millist kogukonda esindatakse. Arenguvõimalusi läbi mõeldes saab selgemaks ka see, mis kogudesse ei kuulu (e mida võiks välja arvata) ning mida ei ole ka vajadust koguda.

NB! Kogumispõhimõtted võivad ajas muutuda, nende ülevaatamist ning vajadusel uuendamist võiks ühitada muuseumi arengukava uuendamise sammuga.

Muuseumi kogumispõhimõtete selgrooks on selged kriteeriumid, millest lähtuvalt muuseum oma kogusid täiendab. Kriteeriumid peavad andma vastuse küsimusele, kas ese sobib kogude profiiliga, milline on tema kultuurilooline/esteetiline/ühiskondlik, kogukondlik/teaduslik väärtus, millises

korras on ese ning kas hoidlates on selle jaoks piisavalt ruumi. Oluline on olla piisavalt detailne ja põhjalik.

Muuseumi kogumispõhimõtted tuleb kooskõlastada kultuuriministrit nõustava muuseuminõukoguga ning alles seejärel kinnitada ja muuseumi kodulehel avalikustada.

IV Muuseumikogu täiendamise ja kultuuriväärtusega asja muuseumisse hoiule võtmise komisjoni koosolek

Muuseumikogu täiendamise ja kultuuriväärtusega asja muuseumisse hoiule võtmise komisjoni koosolek peab toimuma kolme kuu jooksul alates Kultuuriväärtuse hindamiseks hoiule võtmise akti või Asja üleandmise akti allkirjastamisest. Kui asja ei ole füüsiliselt muuseumisse toodud (s.t on sisestatud ainult info Teabe eelregistreerimise lehel), siis ei ole otsustamiseks kindlaksmääratud tähtaega.

Komisjoni protokoll vormistatakse MuISis ning museaali juurde tekib MuISi ka avalikus portaalis nähtav andmeväli, milles olev tekst peaks vastama lühidalt küsimusele – MIKS SEE ASI ON MUUSEUMIS

Otsus peab vastama **vähemalt ühele esimeses plokis** nimetatud põhikriteeriumile asja või asjade kogumi väärtuse hindamisel

- 1) ajalooline väärtus;
- 2) ühiskondlik või kogukondlik väärtus;
- 3) teaduslik väärtus;
- 4) esteetiline väärtus.

ja **vähemalt kahele teises plokis** nimetatud lisakriteeriumile väärtuse astme määramisel

- 1) päritolu, legend, dokumenteerituse aste;
- 2) iseloomulikkus, tüüpilisus, rareiteetus;
- 3) seisund, terviklikkus;
- 4) kasutatavus näitusel, teadustöös, haridustegevuses

NB! Põhikriteeriumid ja lisakriteeriumid lähtuvad muuseumi omapärast ning on muuseumiti erinevad. Kultuuriväärtuse hinnang võib sisaldada ka tulmelegendis olevat infot.

V Kultuuriväärtuse hindamine – kuidas hinnata ja millele tähelepanu pöörata

Esmalt – milline on asja päritolu ja legend? Dokumenteeri hoolikalt!

Dokumenteeri hoolikalt, kes on asja valmistanud ja kes kasutanud. Tee seda võimalikult täpselt ja põhjalikult. Kas esemel on tähtis roll mõnes ajaloolises sündmuses, on seda kasutanud mõni ajalooliselt oluline isik? On see ainulaadne eksemplar või hoopiski tüüpiline oma ajastu näide? Kuidas asi muuseumisse sattus, kes teda kasutas?

Võrdle!

Asja saab hinnata ainult millegagi võrreldes, sest absoluutset kvalitatiivset väärtust olemas ei ole. Eriti oluline on see tüüpilisi esemeid omandades. Võrdle asja teistes Eesti muuseumides olevate objektidega, suhtle kolleegiga ja kogu infot! Mõnikord võib osutuda vajalikuks ka vaid esemega seotud legendi dokumenteerimine, kui vastuvõetav sarnane tüüpiline ese on juba muuseumi kogus olemas.

Nt võrrelda võimaliku tikitud liniku soetamist juba muuseumis olevate linikutega ning ka teistes Eesti muuseumides olevate linikutega, MuISi andmetel on neid hetkel Eesti muuseumide kogudest 4233. Mille poolest on linik eriline, kas temaga kaasneb eriline legend ja tema päritolu või on tehnika, milles linik tehtud väga haruldane?

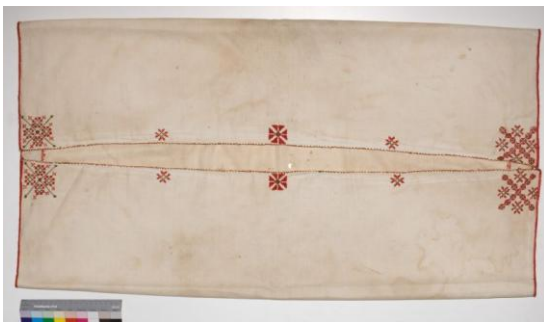
Tee selgeks milline on muuseumi enda kogude kujunemise ajalugu, kuidas valitud ese sobib muuseumikogu tervikliku arengu mõttes. Kontekstualiseeri ese lähtuvalt muuseumi eesmärkidest.

Kelle pärand see on, kelle identiteeti kannab ja rõhutab?

Oluline on mõtestada ka huvirühmade rolli, kes on huvitatud, et ese muuseumisse hoiule võetakse, kelle identiteeti kannab ja pärandit ta iseloomustab. Siinkohal on kindlasti abi muuseumi sihtgrupi määratlemisest – kas tegemist on kogukondliku külamuuseumiga, kus oluline on eelkõige perekonnalugude säilitamine või on tegu teemamuuseumiga, kus rolli mängib nii külastaja kui ka professionaalne kogukond. Kogukonna abi kasutamine muuseumi kogude väärtuse hindamisel aitab tihendada koostööd huvigruppidega, mis võib omakorda viia uute sihtrühmade leidmisele ning kõnetamisele. Anna annetajale või kogukonna esindajale võimalus enda sõnadega kirjeldada miks on ese neile oluline. Ole valmis ka selleks, et väärtus võib olla nii kogukonnaliikmele kui eksperdi jaoks erinev – väärtuse hindamine ongi mitmetahuline protsess.

Näide 1.

Tarvastu tanu ehk mulgirätik. Viljandi Muuseum

Koondhinnang /portaalil avalik/

Tarvastu tanu ehk mulgirätik on 19. sajandist pärinev Viljandi omapärane tanutüüp, mida on väga vähe säilinud. Tegemist on arhailise tanutüübiga, mis on oluline osa mulgi identiteedist. Tarvastu tanu täiendab Viljandi Muuseumi suurt Viljandimaa rahvarõivaste kollektsiooni, mis on Eestis ainulaadne.

Tarvastu tanu on andnud inspiratsiooni tänapäevastele moedisaineritele, vt Tarvastu tanudest inspireeritud

sisustustekstiile <http://hdl.handle.net/10062/26053>

Seisund

Milline on asja seisund, kas muuseumi kogus on samalaadseid, aga halvemas/paremas seisukorras asju? Kas muuseumil on tööjõudu ning piisavalt hoidlaid, et asja pikaajaliselt säilitada?

Hinda lähtuvalt kriteeriumidest

Muuseum sätestab oma kogudele vastavad kriteeriumid oma kogumispõhimõtetes, kooskõlastab need muuseuminõukoguga ning avalikustab oma kodulehel. Asja väärtuse kaalumise muuseumi kehtestatud kriteeriumide alusel on oluline, et ka hiljem oleks võimalik mõista, miks kujunes hindamise tulemus just selliseks. Tulevastel uurijatel on ilmselt põnev uurida ka asju, mis jäid vastu võtmata.

NB! Objekte saab hinnata ka kogumina. Eriti oluline on see suurte kollektsioonide omandamisel, nt fotokogud, arheoloogilised ning numismaatilised kollektsioonid jms.

Näide 2.

Müügilet XXI üldlaulupeo ajal Tallinna Lauluväljakul. 1990. Hans Teetlausi fotokogu Eesti Rahva Muuseumis. ERM Fk 2960: 306

[Koondhinnang /portaalis avalik/](#)

Ajavahemikus 1980ndad–2000ndad on Hans Teetlaus järjekindlalt pildistanud elu Tallinnas, mis annab huvilisele hea võimaluse jälgida linnapildis paarikümne aastaga toimunud muutusi.

Suuremalt jaolt on fotod vanalinnast ja Mustamäelt, kuid leidub teisigi tuntud ja tundmatuid külgi Tallinnast. Seejuures on vanalinna fotode hulgas peamiste arhitektuurimälestiste kõrval pildile jäänud ka kõrvalised sisehoovid. Lisaks üldisele hoonetereale on Hans Teetlausil jätkunud tähelepanu ka selliste detailidele nagu hoonete fassaadikaunistused, tuulelipud, sildid jne. Jäädvustatud on turistik, peatänavatel oma igapäevaasju ajavad inimesed, ehitushoos töömehed, mängivad lapsed, pargitud autod, kuivav pesu. On fotosid argipäevast ja pidulikest kultuurisündmustest. Viimaste puhul võiks ära märkida põhjalikud fotoülevaated tantsu- ja laulupidudest, vanalinna- ja hansapäevadest, aga ka mitmesugustest kontsertidest ja kogunemistest.

Hans Teetlaus sündis 2. septembril 1920 Lüganuse kihelkonnas Varja külas. Ta lõpetas 1934. aastal lähedalasuva Püssi 6-klassilise algkooli ning astus samal aastal Rakvere Ühisgümnaasiumi, lõpetades tookordse 6-aastase kursuse 1940. aastal. Samal aastal jätkas ta õpinguid Tallinna Tehnikaülikooli ehitusosakonnas. Ülikool jäi lõpetamata, kuna 1944. aasta septembris lahkus Teetlaus Eestist Hiiumaa kaudu paadipõgenikuna Rootsi. Stockholmis õnnestus tal varsti saada tööd insenerina, ühtlasi jätkata ka õpinguid ülikoolis. Rootsist suundus H. Teetlaus edasi Kanadasse, sealt paari aasta pärast USAsse, elades vahepeal taas Rootsis, siis uuesti USAs ja elu viimased aastad Eestis, kus tema elutee 24. aprillil 2010 lõppes. Vt ka <http://blog.erm.ee/?p=539>

[Hinnang /portaalis avalik/](#), võimaldab suurte kollektsioonide korral eraldi iga asja kohta märkida.

Foto iseloomustab 1990. aastate olukorda kaubanduses ning toona populaarseid kaubamärke.

NB! MuSi avalikus portaalis olev avalik andmeväli – Hinnang museaali kultuuriväärtuse kohta – koosneb kahest andmeväljast:

- koondhinnang – sisestades töölehe päises info kõigi hinnatavate asjade kohta ning see on edaspidi nähtav iga asja juures
- hinnang asjale – on seotud ainult ühe konkreetse asjaga

Komisjoni protokollis on neist andmeväljadest kohustuslik täita vähemalt üks (s.t kas koondhinnang või hinnang iga asja juures eraldi), kuid võib täita ka mõlemad (kuvatakse tervikuna avalikus portaalis).

Märkuste lahtrisse kirjuta ostu korral hinnang müügihinna ja asja hariliku väärtuse vastavusele. Märkuste andmeväli on nähtav edaspidi kõikjal, kus on nähtavad museaali detailsed andmed, kuid ei ole nähtav MuIS avalikus portaalis.

▶ Muuseumikogu täiendamise komisjoni protokoll

Protokoll nr: Muuseum: Lauri Eramuuseum Vormistamise kuupäev: 24.10.2013 <input type="text"/> * Teabe eelregistreerimise leht: Nr. 2013:0394 <input type="button" value="Otsi"/>	Koondhinnang Eramuuseumi kogudes on juba kolm sarnast komplekti hea legendi ja säilivusega.	Tulmelegend eelreg. lehelt Esemed kuulusid üleandja perekonnale ning olid 1984. aastal I klassi lainud Reinu kasutuses.
---	--	--

Komisjon Komisjoni juht: Aun, Kristo <input type="button" value="*"/> Protokollija: Eensaar, Indrek <input type="button" value="*"/> Komisjoni liikmed: <input type="button" value="Lisa liikmeid"/>	Üleandjad/omanikud eelreg. lehelt <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr style="background-color: #4f81bd; color: white;"> <th style="width: 30%;">Nimi</th> <th>Andmed</th> </tr> <tr> <td>Must, Juta</td> <td><input type="text"/></td> </tr> </table>	Nimi	Andmed	Must, Juta	<input type="text"/>
Nimi	Andmed				
Must, Juta	<input type="text"/>				

Ostu koondhind	<input type="text"/> <input type="button" value="Määra koondhind"/> <input type="button" value="---"/>
-----------------------	--

Objektid
 << < 1 > >> 1-2 / 2 Lehe suurus: vali kõik

Jrk.	☐	Otsus	Ajutine nr.	Nimetus	Elementide arv	Hinnang
1	☐	Mitte omandada <input type="button" value="▼"/>	821	tool	1	<input type="text"/>
2	☐	Mitte omandada <input type="button" value="▼"/>	822	laud	1	<input type="text"/>

Näide 3.

Pokaal Keeris, Eesti Spordimuuseumi tarbekunstikogu, ESM Fp 560:273 T 133

Koondhinnang

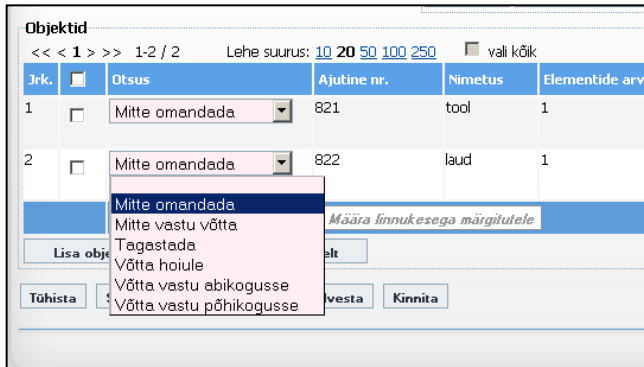
Pokaal täiendab Eesti Spordimuuseumi 1980. aastate purjeregati suveniiride kollektsiooni. 1980. aasta Tallinna purjeregatt oli Nõukogude Eestis oluline sündmus, mis muutis olulisel määral linnaruumi nii ikooniliste ehitiste valmimisega (hotell Viru, Pirita purjespordikeskus) kui ka andis tööd kunstnikele suveniiride valmistamisel.

Suveniirklaase, mis sportlastele ning külalistele kingiti, valmistati „Tarbeklaasi“ tehases ning need muutusid kiiresti populaarseks ning defitsiitseks kaubaks.

Klaasikunstnik Mirjam Maasikas oli „Tarbeklaasi“ tehase pikaajaline kunstnik, kelle loodud tarbeklaasitoodang on tänaseni populaarne.

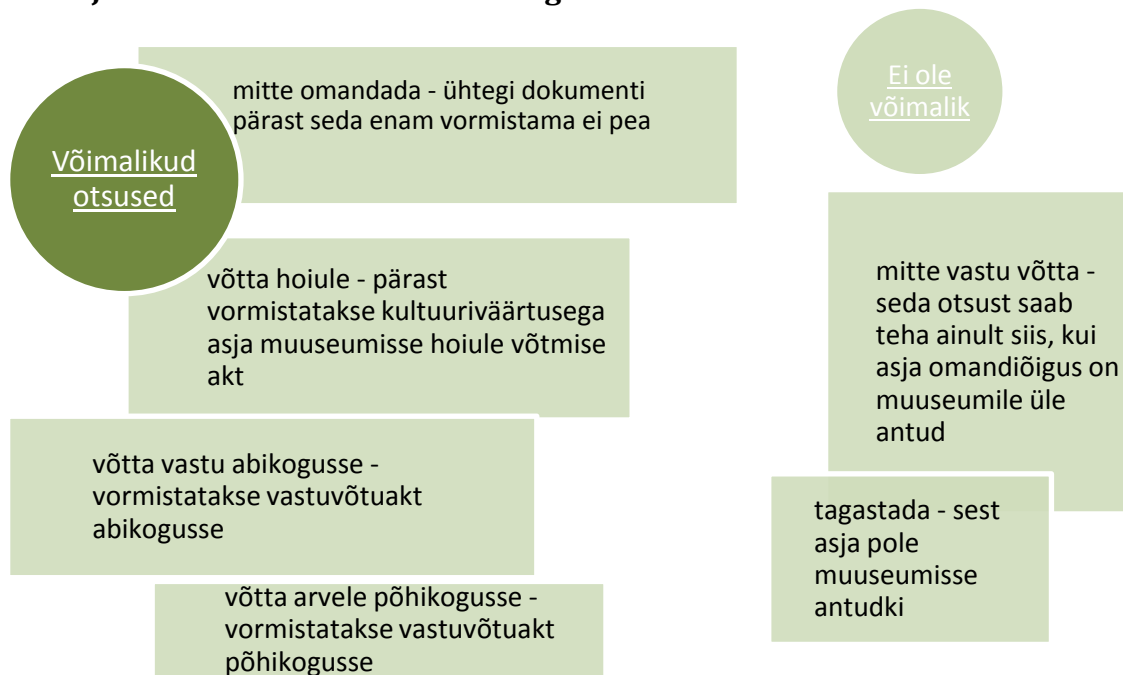
VI Toimingud MuSis peale kultuuriväärtuse hindamist

Kui oled hinnanud asja kultuuriväärtust, siis langeta otsus, vali rippmenüüst sobiv valik ning kinnita protokoll.

Olenevalt teabe eelregistreerimise tüübist (vt p 1.1) on võimalik valida teatud tüüpi otsuseid:

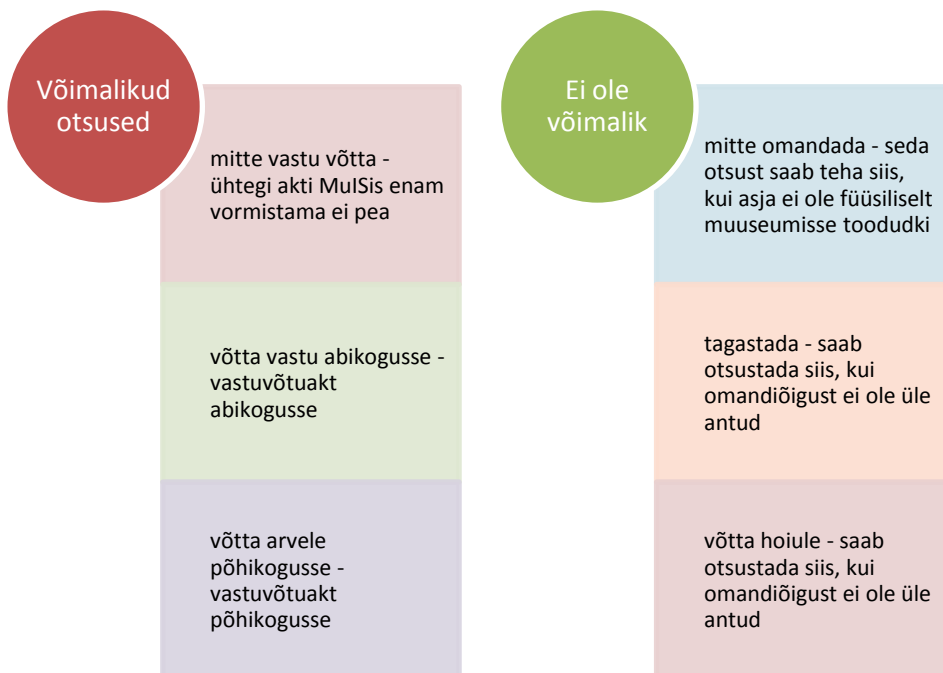
6.1 Asja ei anta hindamiseks hoiule ega üle

6.2 Asi antakse kultuuriväärtuse hindamiseks hoiale

6.3 Asja üleandmine koos omandiõiguse üleminekuga

6.4 Kultuuriväärtusega asja hoiule võtmine

Hoiule võetud asjad jagunevad:

- kuni aastaks hoiule võetud asjad;
- kauemaks kui aastaks hoiule võetud asjad.

Seadus reguleerib pikaajalisele hoiule võtmist. MuISi peab sisestama ning muuseumikogu täiendamise komisjonist peab hoiule võetav asi läbi käima siis, kui see võetakse hoiule kauemaks kui üheks aastaks.

Lühema aja puhul (nt asjad ajutistele näitustele eraisikutelt) võib, aga ei pea (sel juhul sõlmida MuISi-väline leping). NB: teisest MuISiga liitunud muuseumist näitusele tulev museaal ei ole „hoiulevõetud asi“ muuseumiseaduse tähenduses, vaid teise muuseumi väljaandeakti alusel kasutamiseks saadud museaal.

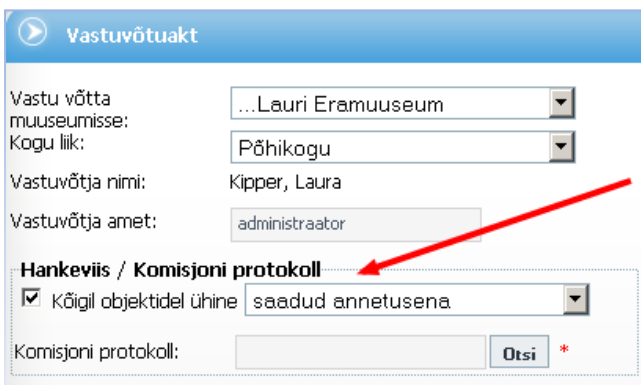
6.5 Asja abikogusse võtmine

Mida, kuidas, miks ja millal muuseum abikogusse asju võtab, on muuseumi enda otsustada. St et võib, aga tingimata ei pea MuIS-is arvestust pidama.

6.6 Vastuvõtuakti koostamine

Kui komisjon otsustab asja museaalina arvele võtta, siis kolme kuu jooksul vormistatakse vastuvõtuakt ning lisatakse MuISi digikujutis. Kui teabe eelregistreerimise lehel oli koondkanne, siis selles etapis tuleb iga museaal eraldi MuISi sisestada. Võib direktori otsusega ühekordselt kuni ühe aastani pikendada.

Vastuvõtuakti loomisel määratakse kõige pealt hankeviis ning otsi aluseks muuseumikogu täiendamise komisjoni protokoll:

6.7 Digitaalne kujutis

Muuseumide digiteerivad materjalid peavad lähtuma ideest, et nad soodustavad vabakasutust ning võimalikult suurt levikut.

Museaali digitaalne kujutis peab vastama järgmistele nõuetele:

1) on salvestatud JPEG-vormingus ning failinimes kajastub muuseumi nime unikaalne tähelühend ja museaali number;

- 2) pikema külje mõõt on minimaalselt 800 pikslit;
- 3) punktihedus on minimaalselt 72 punkti tolli kohta;
- 4) faili suurus on maksimaalselt 2 megabaiti;
- 5) digitaalsel kujutisel ega failis ei kasutata vesimärki ega teisi digitaalse kujutise kasutust piiravaid elemente.

Kui museaal on autoriõigusega kaitstav teos, võib kogu digiteerida säilitamise eesmärgil.

Muuseumide infosüsteemis on autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta avalikul arhiivil, muuseumil või raamatukogul õigus oma kogusse kuuluvat teost kasutada motiveeritud mahus näituse ja kogu tutvustamise eesmärgil.

Kui museaal on videofail, luuakse digitaalne kujutis audiovisuaalteose üksikkaadrist.

6.8 Museaali kirjeldamine

Museaali kirjeldamise I etapp (vana nimetus: teaduslik inventeerimine) toimub ühe aasta jooksul pärast vastuvõtuakti allkirjastamist. Võib direktori otsusega ühekordselt kuni kahe aastani pikendada.

Vaata [kirjeldusjuhendit](#) Kultuuriministeeriumi kodulehel.

Museaali kirjeldamise II etapp (vana nimetus: teaduslik kirjeldamine): tähtajatu töö.